

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu: Hydrogeologia

Rok akademicki: 2015/2016 Kod: BOS-1-305-s Punkty ECTS: 5

Wydział: Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska

Kierunek: Ochrona Środowiska Specjalność: —

Poziom studiów: Studia I stopnia Forma i tryb studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil kształcenia: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 3

Strona www: —

Osoba odpowiedzialna: dr inż. Czop Mariusz (mariucz@agh.edu.pl)

Osoby prowadzące: —

Opis efektów kształcenia dla modułu zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Powiązania z EKK	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
Wiedza			
M_W001	Zna ogólną charakterystykę procesów hydrogeologicznych, główne składowe obiegu wody w przyrodzie oraz związków pomiędzy wodami powierzchniowymi i podziemnymi. Rozumie genezę wód podziemnych.	OS1A_W01, OS1A_W11	Egzamin, Kolokwium, Projekt, Udział w dyskusji
M_W002	Ma szczegółową wiedzę na temat zasad i metod realizacji podstawowych pomiarów hydrometrycznych i interpretacji ich wyników. Zna podstawowe charakterystyki procesów infiltracji, migracji zanieczyszczeń w wodach podziemnych (adwekcja, dyspersja, sorpcja).	OS1A_W01	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Projekt
M_W003	Ma szczegółową wiedzę na temat piętér i poziomów wodonośnych. Rozumie zależność pomiędzy właściwościami skał i parametrami hydrogeologicznymi a filtracją wód podziemnych.	OS1A_W01, OS1A_W11	Egzamin, Kolokwium
M_W004	Zna ogólną charakterystykę chemiczną wód podziemnych. Przeprowadza proste interpretacje analiz chemicznych wód. Rozumie problem zanieczyszczenia wód przy wskazaniu ognisk zanieczyszczeń. Zna podstawowe metody remediacji środowiska gruntowo-wodnego.	OS1A_W01, OS1A_W11	Egzamin, Kolokwium, Projekt, Udział w dyskusji

Umiejętności			
M_U001	Potrafi przeprowadzić badanie i zinterpretować wyniki hydrogeologicznych pomiarów terenowych a na ich podstawie opracować uproszczony model konceptualny przepływu. Wykonuje mapę zwierciadła wód podziemnych, przekroje hydrogeologiczne.	OS1A_U06, OS1A_U01, OS1A_U04	Kolokwium, Projekt
M_U002	Potrafi przeprowadzić prostą interpretację wyników próbnego pompowania. Określa dopływ do urządzeń drenażowych, projektuje prace odwodnieniowe.	OS1A_U06, OS1A_U01, OS1A_U04	Projekt
M_U003	Potrafi przeprowadzić prostą interpretację wyników próbnego pompowania. Określa dopływ do urządzeń drenażowych, projektuje prace odwodnieniowe.	OS1A_U06, OS1A_U01, OS1A_U04	Kolokwium, Projekt
M_U004	Przeprowadza obliczenia migracji zanieczyszczeń w wodach podziemnych metodami analitycznymi. Rozumie powiązanie z chemizmem wód oraz prowadzeniem monitoringu wód podziemnych.	OS1A_U01, OS1A_U04	Projekt, Udział w dyskusji
Kompetencje społeczne			
M_K001	Ma świadomość odpowiedzialności za rzetelność i wiarygodność wykonanych opracowań oraz rozumie możliwe konsekwencje decyzji podejmowanych na ich podstawie.	OS1A_K07, OS1A_K09	Aktywność na zajęciach, Projekt
M_K002	Ma świadomość odpowiedzialności za rzetelność i wiarygodność wykonanych opracowań oraz rozumie możliwe konsekwencje decyzji podejmowanych na ich podstawie.	OS1A_K05, OS1A_K07, OS1A_K09	Egzamin, Projekt

Matryca efektów kształcenia w odniesieniu do form zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Forma zajęć										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Inne	E-learning
Wiedza												
M_W001	Zna ogólną charakterystykę procesów hydrogeologicznych, główne składowe obiegu wody w przyrodzie oraz związków pomiędzy wodami powierzchniowymi i podziemnymi. Rozumie genezę wód podziemnych.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

M_W002	Ma szczegółową wiedzę na temat zasad i metod realizacji podstawowych pomiarów hydrometrycznych i interpretacji ich wyników. Zna podstawowe charakterystyki procesów infiltracji, migracji zanieczyszczeń w wodach podziemnych (adwekcja, dyspersja, sorpcja).	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W003	Ma szczegółową wiedzę na temat pięter i poziomów wodonośnych. Rozumie zależność pomiędzy właściwościami skał i parametrami hydrogeologicznymi a filtracją wód podziemnych.	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
M_W004	Zna ogólną charakterystykę chemiczną wód podziemnych. Przeprowadza proste interpretacje analiz chemicznych wód. Rozumie problem zanieczyszczenia wód przy wskazaniu ognisk zanieczyszczeń. Zna podstawowe metody remediacji środowiska gruntowo-wodnego.	+	-	-	+	-	-	+	-	-	-	-
Umiejętności												
M_U001	Potrafi przeprowadzić badanie i zinterpretować wyniki hydrogeologicznych pomiarów terenowych a na ich podstawie opracować uproszczony model konceptualny przepływu. Wykonuje mapę zwierciadła wód podziemnych, przekroje hydrogeologiczne.	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	-
M_U002	Potrafi przeprowadzić prostą interpretację wyników próbnego pompowania. Określa dopływ do urządzeń drenażowych, projektuje prace odwodnieniowe.	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	-
M_U003	Potrafi przeprowadzić prostą interpretację wyników próbnego pompowania. Określa dopływ do urządzeń drenażowych, projektuje prace odwodnieniowe.	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
M_U004	Przeprowadza obliczenia migracji zanieczyszczeń w wodach podziemnych metodami analitycznymi. Rozumie powiązanie z chemizmem wód oraz prowadzeniem monitoringu wód podziemnych.	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne												

M_K001	Ma świadomość odpowiedzialności za rzetelność i wiarygodność wykonanych opracowań oraz rozumie możliwe konsekwencje decyzji podejmowanych na ich podstawie.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_K002	Ma świadomość odpowiedzialności za rzetelność i wiarygodność wykonanych opracowań oraz rozumie możliwe konsekwencje decyzji podejmowanych na ich podstawie.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Treść modułu zajęć (program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

- 1) Rola wody w przyrodzie. Obieg wody w cyklu hydrologicznym. Geneza wód podziemnych.
- 2) Właściwości hydrogeologiczne skał (porowatość, przepuszczalność, odsączalność).
- 3) Składniki bilansu wodnego. Infiltracja. Przepływ wód w strefie aeracji.
- 4) Piętra i poziomy wodonośne. Rodzaje warstw wodonośnych.
- 5) Filtracja wód podziemnych. Prawo Darcy. Współczynnik filtracji.
- 6) Skład chemiczny wód podziemnych. Wody zwykłe, mineralne, termalne i lecznicze.
- 7) Metody terenowych badań hydrogeologicznych. Mapy hydrogeologiczne.
- 8) Próbné pompowania i metody ich interpretacji.
- 9) Metody laboratoryjnych badań hydrogeologicznych.
- 10) Urządzenia do poboru wód podziemnych. Wielkość dopływu wód do studni i innych urządzeń drenażowych. Projektowanie prac odwodnieniowych.
- 11) Zasoby wód podziemnych dla zlewni lub ujęcia. Obszar spływu wód do ujęcia
- 11) Zanieczyszczenia wód podziemnych. Ogniska zanieczyszczeń.
- 12) Migracja zanieczyszczeń w wodach podziemnych. Adwekcja, dyspersja i sorpcja.
- 13) Metody remediacji środowiska gruntowo-wodnego.
- 14) Monitoring środowiska wodnego.
- 15) Metodyka tworzenia numerycznych modeli hydrogeologicznych. Specjalistyczne oprogramowanie dla potrzeb hydrogeologii.

Ćwiczenia projektowe

- 1) Obliczenia współczynnika filtracji utworów geologicznych. Metody laboratoryjne i empiryczne
- 2) Interpretacja wyników próbných pompowań
- 3) Mapy i przekroje hydrogeologiczne. Tworzenie przykładowej mapy hydroizohips
- 4) Obliczenia filtracji wód podziemnych. Kierunki przepływu i rzeczywista prędkość przepływu wód podziemnych
- 5) Obliczenia migracji zanieczyszczeń w wodach podziemnych. Metody analityczne
- 6) Określanie wielkości dopływu do urządzeń drenażowych. Metody analityczne
- 7) Skład chemiczny wód podziemnych. Interpretacja danych hydrochemicznych

Zajęcia praktyczne

- 1) Projektowanie terenowych badań hydrogeologicznych. Projekt robót geologicznych.
- 2) Wykonanie terenowych badań hydrogeologicznych

Sposób obliczania oceny końcowej

Średnia ważona z egzaminu (60%) oraz średnia arytmetyczna pozostałych rodzajów zajęć (40%)

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Pazdro Z., Kozerski B., 1990 – Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geologiczne.
 Kulma R., 1995 – Podstawy obliczeń filtracji wód podziemnych. Wyd. AGH.
 Schwartz F.W., Zhang H., 2008 – Fundamentals of Groundwater. Wiley.
 Todd D. K., Mays L.W., 2008 – Groundwater Hydrology. Wiley.
 Fetter C.W., 2008– Contaminant Hydrogeology. Waveland.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Nie podano dodatkowych publikacji

Informacje dodatkowe

Brak

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	3 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	43 godz
Udział w zajęciach praktycznych	14 godz
Udział w ćwiczeniach projektowych	13 godz
Wykonanie projektu	15 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe z nauczycielem	10 godz
Przygotowanie sprawozdania, pracy pisemnej, prezentacji, itp.	20 godz
Udział w wykładach	28 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	146 godz
Punkty ECTS za moduł	5 ECTS